

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України
Науковий університет імені Етвеша Лоранда
(м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельціх (Польща)
ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ»

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник тез доповідей
за матеріалами VI Міжнародної науково-практичної
конференції 27-28 жовтня 2022 року

Україна, Мукачево
27-28 жовтня 2022 р.

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 9 від 21 листопада 2022 р.)

Рецензенти:

Хомич Лідія Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Стахів Марія Олексіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, Львівський національний університет ім. Івана Франка (м. Львів).

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції, 27-28 жовтня 2022 р., Мукачєво / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачєво: Вид-во МДУ, 2022. – 402 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія:

Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Горват М.В. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

<i>ДЕМЕНЬ П., РЕГО Г. І.</i> ЗАПОБІГАННЯ ТА ЗМЕНШЕННЯ ЦЬКУВАННЯ В ШКОЛІ НА ПРИКЛАДІ ПРОГРАМИ «ДРУЖНЯ ШКОЛА».....	138
<i>ДОБОНІ А., ЛАЛАК Н.В.</i> ЛЮБОВ ДО ДІТЕЙ ЯК ПРОВІДНА ЦІННІСНО- СВІТОГЛЯДНА ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	141
<i>ДОБОШ О.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	143
<i>ЗАМЕЛЮК М.І., ХОМЯРЧУК А.П.</i> САМОМОТИВАЦІЯ – ОСНОВА УСПІХУ ПЕДАГОГА.....	146
<i>ЗАПОРОЖЧЕНКО Т.П., ДЕЩЕНКО Н.В.</i> РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	148
<i>ЗОРІВЧАК М. В., МАЙБОРОДА І. Е.</i> ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ПАТРІОТИЧНОГО ПОЧУТТЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	151
<i>ІВАНОВА В.В., ГЕНЦІ Р.Р.</i> РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЕВОГО СПІЛКУВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	153
<i>ЛЬТЬО Г.Ф., КОТУБЕЙ В.Ф.</i> УКРАЇНА У СВІТОВОМУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ.....	156
<i>ЛЬТЬО Г.Ф., КОТУБЕЙ В.Ф., СІДОР Ю.І.</i> ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ТА ГУМАНІТАРНИХ НАУК.....	158
<i>КАМПОВ Н.</i> СИТУАЦІЙНІ ВПРАВИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ДІАЛОГІЧНИХ УМІНЬ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.....	160
<i>КОВАЛЬЧУК І.Л.</i> ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ ФІЛОСОФІЇ.....	163
<i>КОВАЧ О.В., ЧОВРІЙ С.Ю.</i> ДОСВІД УЧИТЕЛЬСЬКИХ СЕМІНАРІЙ ЗАКАРПАТТЯ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ У КОНТЕКСТІ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.....	166
<i>КОЗАР Ю.Ю., ШОПША Г.В.</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ ЗАСОБАМИ ДІЛОВИХ ІГОР.....	168
<i>КОЗАРЬ О. П., ПИНЗЕНИК О. М., СКРИПИНЕЦЬ В. В.</i> МАРКЕТИНГ ЯК ФІЛОСОФІЯ БІЗНЕСУ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАРКЕТОЛОГІВ.....	171
<i>КОЛЕСНИК Л.Д.</i> ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ.....	173
<i>КОМАР О.А.</i> РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	175

2. Європейський проект та Україна : монографія / А. В. Єрмолаєв, Б. О. Парахонський, Г. М. Яворська, О. О. Резнікова [та ін.]. – К. : НІСД, 2012. – 192 с.
3. Осадча Н.В. Характеристика процесу інтеграції України до Європейського Союзу (ЄС) / Н. В. Осадча // Економічний вісник Донбасу. – 2011. – № 3 (25). – С. 71–81.

»

**ЛІТЬО Г.Ф.,
КОТУБЕЙ В.Ф.,
СІДОР Ю.І.**

Мукачівський державний університет, Україна

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ТА ГУМАНІТАРНИХ НАУК

Наука – сфера діяльності людини, спрямована на отримання нових знань про навколишній світ. Роль науки сформувалась у далекі історичні часи і з кожним днем дедалі більше зростає. Наука перетворюється на безпосередню виробничу силу суспільства, вона не стежить за розвитком техніки, а випереджає його, визначає сучасний прогрес матеріального виробництва. Сьогодні наукове знання пронизує усі сфери суспільного життя, наука орієнтується насамперед на людину, її інтелект, творчі здібності, її цілісний і всебічний розвиток.

У 1576 році князем Костянтином-Василем Острозьким у своєму родовому місті Острог було засновано Острозьку академію, першу науково-освітню установу України. В основу діяльності Острозької академії було покладено традиційне для середньовічної Європи вивчення семи вільних наук (граматики, риторики, діалектики, арифметики, геометрії, музики, астрономії), а також «вищих» наук: філософії, богослів'я, медицини.

Наукові дослідження в Україні вперше почали з'являтися в XVII–XVIII століттях: Києво-Могилянська академія (1632; тепер Національний університет «Києво-Могилянська академія»), Львівського університету (1661; тепер Львівський національний університет імені Івана Франка), де розвивалися переважно гуманітарні науки. Значного розвитку наука в Україні набула в XIX столітті, коли було засновано Харківський (1804), Київський (1834) і Одеський (1865) університети. Наукові відкриття світового рівня й загальнонаціонального значення здійснили професори, вчені Володимир Антонович, Михайло Максимович, Олександр Потебня та інші.

Суспільно-політичні та гуманітарні науки покликані готувати молоде покоління до життя у важкому та різноманітному світі, де існує етнічна, національна, релігійна різноманітність, де люди роблять вибір, який може радикально змінити їхнє життя. Вони формують у молоді здатність до критичного мислення, самостійності у поглядах і вільного міркування, що є необхідним для їх культурного та суспільно-політичного розвитку і співжиття. Вивчаючи гуманітарні та суспільно-політичні науки, ми вивчаємо життєвий світ інших людей, враховуємо їх думку, політичну позицію.

У XIX столітті виокремилися такі науки, як економічна теорія, правознавство, політологія, соціологія, психологія. У 20-30-х роках XIX ст. у Львівському університеті виконувались дослідження гуманітарних наук. Наприкінці 1990-их років політична і правова науки стали центром уваги керівних органів та установ освіти і науки. У 1992 році був заснований Національний інститут стратегічних досліджень, а також Українська асоціація молодих політологів і політиків. Наприкінці XIX — на початку XX ст. перебігав процес інституалізації академічної науки. Історичним прообразом Національної академії наук стало Наукове товариство імені Тараса Шевченка (НТШ, засноване 1873 у м. Львові як Літературно-наукове товариство ім. Т. Г. Шевченка, з 1892 — багатопрофільна наукова інституція).

Сьогодні суспільно-політичні науки займають одне із значних місць у сучасному суспільстві. Протягом всієї історії людства політика, право, держава вирішувала долю країн та народу. Основний внесок в розвиток сучасної політичної науки зробили західні теоретики: Т. Парсонс, Д. Істон, М. Дюверже, Р. Даль, Г. Алмонд, С. Верба та ін.

З допомогою Української асоціації політологів в Україні було створено низку політологічних закладів, одним з яких у 1993 році була УАПН (Українська академія політичних наук). Сьогодні політична наука як академічна дисципліна визнана у більшості з 22 країн-учасниць Ради Європи, хоча на сьогодні ступінь свободи у наукових дослідженнях та професійних контактах у різних країнах істотно відрізняється. Сучасна політика застосовується в дуже широкому спектрі людської діяльності. Сучасні політологи вважають, що межі політології перебувають у постійному русі, змінюються, зростає кількість тем, які вивчає дана наука.

Список використаних джерел

1. Основні етапи розвитку політичної науки в Україні. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/osnovni-etapi-rozvitku-politichnoyi-nauki-v-ukrayini/viewer>

2. Суспільно-політичні та гуманітарні науки. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000013319>
3. Політологія як наука: [https://arm.naiiau.kiev.ua/books/politolog\(2018-11-14\)/lec/lec1.html](https://arm.naiiau.kiev.ua/books/politolog(2018-11-14)/lec/lec1.html)

КАМПОВ Н.

*ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ»,
Україна*

СИТУАЦІЙНІ ВПРАВИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ДІАЛОГІЧНИХ УМІНЬ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Питання формування у молодших школярів умінь діалогічного мовлення у теорії й практиці вивчення української мови – одне з найбільш пріоритетних завдань сучасної мовної освіти. Державний стандарт зазначає, що «розвиток мовлення має набути статусу провідного принципу в загальноосвітній школі, зокрема в її початковій ланці». Серед ключових компетентностей на першому місці – вільне володіння і спілкування українською мовою, що передбачає «вміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти...» [3]. Залежно від змісту і мети висловлення, а також від індивідуальних уподобань у процесі мовлення відбувається певний добір і комбінування найбільш доцільних саме для цієї ситуації слів, словосполучень, речень тощо. Зважаючи на це, істотно підвищуються вимоги щодо мовних знань, діалогічних умінь і навичок уже в початковій школі, де розвиток мовлення учня розглядається як інтегрований показник його особистісного зростання.

Таким чином, головною метою мовно-мовленнєвої освіти є формування компетентної особистості, здатної до вирішення конкретних діалогічних ситуацій [1], а завдання вчителя полягає у реалізації принципу зв'язку навчання із життям. Свої фундаментальні дослідження щодо важливості впровадження в освітній процес ефективних методів розвитку комунікативних умінь представили такі мовознавці, як: М. Вашуленко, Л. Варзацька, О. Гончарук, Н. Голуб, А. Зимульдінова, Л. Наконечна, Е. Палихата, М. Пентилюк, К. Пономарьова, О. Савченко, Н. Ростікус та інші. Науковці стверджують, що формування діалогічної компетентності можливе за

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>